16 ta' Jannar, 1950.

Imħallfin :

Is-S.T.O. Sir George Borg, Kt., M.B.E., LL.D., *Pres.*
L-Onor. Dr. L.A. Camilleri, LL.D.
L-Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, LL.D.

Carmelo Farrugia *versus* Frank Agius *ne.*

Dazju — Ħġieġ tan-Nuċċalijiet — Liġi Fiskali — Interpretazzjoni — Konflitt Bejn it-Test Ingliż u t-Test Malti tal-Liġijiet — Kap. 122 — Sezz. 33 tal-"Malta Constitution Letters Patent, 1947".

Il-liġijiet tributarji għandhom jiġu nterpretati skond l-ispirtu u l-ittra tagħhom, b'mod li jiġi stabbilit il-ħsieb tal-leġislatur u l-veru sens tal-kliem minnu użat u l-volontà vera tiegħu; u meta l-kelma tal-liġi ma tiġix definita mil-leġislatur, għandha tittieħed fis-sens tagħha volgari, cjoè fis-sens li lilha jingħata mill-użu, bla ma jiġi minsi r-rapport li jkollha mal-materja speċjali li tkun qiegħda tirregola t-test tal-liġi u mar-raġuni li tkun tinforma l-liġi.

Meta dazju jiġi mħallas bi protesta, għandu jiġi ġustifikat għal dejjem iżda bl-obligu tal-korrispondenti rifużjoni u konsegwenti dritt għar-ripetibilità jekk eventwalment il-merċi tiġi dikjarata eżenti minn dak id-dazju kontestat. Fin-nuqqas ta' dik il-protesta jipprevali l-prinċipju illi d-dazju mħallas mhux ripetibbli.

Meta jkun hemm konflitt bejn it-test ingliż u t-test malti fil-liġi, jipprevali t-test ingliż.

Fil-każ preżenti ġiet interpretata l-liġi dwar id-dazju ta' l-importazzjoni fis-sens illi l-ħġieġ mhux immuntat għan-nuċċalijiet tax-xemx huma eżenti mill-ħlas tad-dazju, avvolja fil-liġi hemm użata l-kelma "lenses" u dak il-ħġieġ mhux "lentijiet" fis-sens xjentifiku tal-kelma.

Il-Qorti, — Rat iċ-ċitazzjoni quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tal-Maestà tar-Re, li biha l-attur nomine talab li, premessi d-dikjarazzjonijiet u l-provvedimenti neċessarji, billi fuq partita ħġieġ mhux immuntat għan-nuċċalijiet tax-xemx (Crookes B. 2 optically worked flat sunglass lenses, unmounted) ritirata mid-Dwana mill-attur fis-6 ta' Diċembru 1948, il-konvenut nomine eżiġa l-ħlas, bħala dazju ta' importazzjoni, tas-somma ta' £9. 17. 9. (1) jiġi deċiż u dikjarat illi l-merċi fuq imsemmija, cjoè ħġieġ mhux immuntat għan-nuċċalijiet tax-xemx, ma hija suġġetta għal ebda dazju

ta' importazzjoni, u (2) l-istess konvenut nomine ħallas lill-attur l-imsemmija somma ta' £9. 17. 9, mill-konvenut nomine eżatta bħala dazju ta' importazzjoni; bl-imgħax legali mid-data ta' l-interpellazzjoni uffiċjali, u bl-ispejjeż, kompriżi dawk ta' l-ittra uffiċjali tad-9 ta' Diċembru 1948, kontra l-konvenut nomine;

Rat is-sentenza mogħtija fid-9 ta' April 1949, mill-Prima Awla tal-Qorti Ċivili, li ddikjarat il-merkanzija msemmija fl-att taċ-ċitazzjoni mhux suġġetta għad-dazju, u konsegwentement laqgħet it-talba bl-ispejjeż mingħajr taxxa, iżda bid-dritt tar-Reġistru kontra l-konvenut nomine; billi kkunsidrat;

Illi l-kwistjoni kollha tirraġġira ruħha fuq il-partita "50 dozen pairs Crooks B. 2 optically worked tinted sunglasses lenses unmounted" (dok. A), ordnata u importata mill-attur, u li fuqha ħallas £9. 7. 9 dazju (dok. B) taħt protesta, bħala li jew kunsidrati mill-Awtorità kompetenti bħala ħġieġ kif hemm imsemmi fit-tieni skeda ta' l-Att XXXVII ta' l-1948, li jemenda l-Ordinanza dwar id-dazju ta' importazzjoni u esportazzjoni (Kap. 122 ta' l-Edizzjoni Riveduta), mentri skond l-attur kellhom jigu eżentati minn dazju bħala li jidħlu fit-tielet skeda tal-liġi fuq imsemmija taħt il-kap "Ħġieġ għan-nuċċalijiet, eċċ. (lentijiet mhux immuntati)";

Illi huwa tajjeb li jingħad li l-aħjar interpretazzjoni u li l-aktar taqbel għal-liġijiet li jirrigwardaw il-gabbelli ("in materia gabellarum"), hija li permezz ta' l-interpretazzjoni grammatikali jew per mezz ta' l-interpretazzjoni loġika wieħed jippenetra fil-menti tal-leġislatur u jispjega l-veru sens tal-kliem minnu wżat u l-volontà vera tiegħu. Fi kliem ieħor, il-liġijiet tributarji la għandhom jigu interpretati kontra l-kontribwenti u lanqas kontra l-erarju, iżda għandhom jinterpretaw ruħhom skond l-ispirtu u l-ittra tal-liġi li tkun u li minnhom jitnissel bir-regoli ta' l-ermenewtika grammatikali u loġika; u fid-dubju għandhom pjuttost jigu riżoluti affermativament, l-għaliex il-kawża tad-dazju, jew imposta xi tkun, hija ta' utilità publika — "interdictum hoc publicae utilitatis causa proponi palam est". U jekk fil-liġijiet tributarji, li ħafna drabi jiddipartixxu mir-regoli tad-Dritt Komuni, ma jkunx hemm dispożizzjonijiet "ad hoc" u espressi fuq

hi kwistjoni jew suġġett kontrovers, allura huwa jew ikun meħtieġ li tiġi applikata r-regola komuni li tant bid-dritt komuni [illegible] għandhom titlef l-effikaċja tagħha anki f'materja [illegible] (ara Ġurisprudenza Italiana, [illegible]-ni ta' [illegible], sentenza tas-[illegible] ta' Ġunju 1879, Vol. XXXI, P. I, pag. [illegible], riportata wkoll fil-"Bollettino giuridico-amministrativo", Vol. VI, pag. [illegible]). Dana huwa ukoll il-prinċipju tal-ġustizzja li jista' jkun applikat, l-għaliex id-dev-jazzjoni [illegible] komuni, fl-ipotesi sottomessa, tkun impli-ċitament [illegible] alterazzjoni tad-dogma ta' l-egwaljanza li l-partijiet għandhom fir-regolament ta' l-interessi tagħhom, jew li għandhom dritt li fil-ġudizzju jġibu 'l quddiem sabiex jiġu u jagħmlu b'mod li jiġu valutati l-istess drittijiet tagħhom. B'dan il-mod iċ-ċittadini jkunu assikurati li sejrin ikollhom ġustizzja kontra amministrazzjoni u amministraturi tad-dominju pubbliku. Din hija t-teorija l-aktar aċċettata u sewja "in subjecta materia", u li dina l-Qorti sejra tabbraċ-ċja; u l-istess sabiex [illegible] ma' dak li qalet il-Qorti ta' l-Appell tagħna fil-kawża in re "Brigadier General Harry Simonds De Brett ne. vs. James Turner ne.", deċiża fis-16 ta' Frar 1934 (Volum XXVIII, P. I, pag. 5[illegible]);

Illi jingħad ukoll illi meta l-kelma tal-liġi ma tiġix defi-nita mil-legislatur, biex tista' tiftiehem it-traduzzjoni tagħha, ta' bilfors trid tittieħed fis-sens tagħha volgari, ċjoè fis-sens li lilha jingħata mill-użu, b'a ma jiġi minsi r-rapport li jkol-lha mal-materja speċjali li tkun qiegħda tirregola t-test tal-liġi u mar-raġuni li tkun tinforma l-liġi;

Illi jingħad ukoll, għall-aħjar istruzzjoni tal-kawża u kom-prensjoni ta' dina d-deċiżjoni, u sabiex il-publiku u l-klassi kummerċjali in partikulari, kif ukoll iċ-ċetu legali, li għan-du jirrikorri l-istess publiku għall-pariri ta' natura ġuridika, ma jkunux svijati, li l-attur ħallas id-dazju bi protesta, u dak il-mod ta' pagament għandu jiġi parifikat għal depożitu bl-obligu tal-korrispondenti rifużjoni u konsegwenti dritt tar-ripetibilità jekk eventwalment il-merċi tiġi dikjarata eżenti minn dak id-dazju kontestat (ara Prim'Awla Ċivili, 28 ta' Jannar 1925, in re "Simpson ne. vs. Onor. Briffa ne.", kon-fermata fuq dan il-pont mill-Qorti ta' l-Appell fil-15 ta' Mar-zu 1926, u li jinsabu t-tnejn publikati fil-Kollezzjoni); mentri

kieku ma ghamilx hekk kien jipprevali l-prinċipju tan-non-ripetibbiltà tad-dazju, u t-talba tiegħu ki net tiġi "ipso facto" miċħuda, skond ma ġie ritenut mill-ġurisprudenza tagħna (ara Prim'Awla Civili 16 ta' Frar 1921, in re "Parlato Brothers vs. Onor. Briffa ne.", konfermata mill-Qorti ta' l-Appell fis-27 ta' April 1921);

Illi wara li ġew esposti dawna l-prinċipji ġuridiċi, dik il-Qorti għaddiet għall-eżami tal-kwistjoni odjerna;

Illi l-eżenzjoni in parola ma ġietx ċertament magħmula mil-leġislatur addoċċ, imma indubbjament bi propożitu. Jekk l-intendiment tal-leġislatur kien bażat fuq skop umanitarju biss, jew inkella fuq il-konsiderazzjoni tat-tornakont statali, dina l-Qorti ma tistax tgħidu; imma huwa fatt li seta' jkun suġġerit tant mill-punto di vista umanitarju akkoppjat mal-vantaġġ; jew tornakont għall-kollettività in ġenerali u għal xi membri tagħha in partikolari, in kwantu lika l-eżenzjoni sejra sservi bħala mezz ta' preżervazzjoni ta' parti mill-ġisem ta' l-aktar importanti tal-membri tal-komunità, sabiex ikunu jistgħu jkomplu l-attivitajiet tagħhom u jkunu fonti ta' rikkezza lill-Istat bla periklu li xi wħud minnhom jispiċċaw biex ikunu piż għall-istess soċjetà;

Illi fl-espressjoni jew kliem "Hġieġ għan-nuċċalijiet eċċ.", li hija u huma mill-aktar estensivi u komprensivi, ma hemmx bżonn jingħad, jidħlu u huma kompriżi l-ħġiġijiet ta' kwalunkwe kwalità u xorta li solitament jiġu użati għan-nuċċalijiet. Fl-espressjoni u kliem bl-Ingliż "optical glasses" jidħlu dawk il-"glasses" li huma xjentifikament trattati biex ikunu wżati għall-użu tal-għajnejn, bla ebda distinzjoni wkoll. Huwa risaput li nuċċali bħala unità huwa kompost minn "frame" u ħġieġ, u m'hemmx għalfejn bniedem joqgħod jiddiskuti wisq sabiex jingħad li fin-nuċċali rigwardat mill-punto di vista ta' l-iskop tiegħu l-parti prinċipali hija l-ħġieġ, mentri l-"frame", anki jekk ikun tad-deheb, huwa l-parti aċċessorja; bħal ma l-pennina tad-deheb fil-"fountain pen" hija aċċessorja għall-istoċċ ta' materjal ċertament aktar baxx mid-deheb. Għal dina d-determinazzjoni għandu jipprevali l-kriterju tan-natura u l-iskop ta' l-oġġett, u mhux ġa l-kriterju tal-valur; u dan huwa tant evidenti li ma jirrikjedix spjegazzjoni oħra. Il-leġislatur, meta ried jintroduċi l-eżenzjoni in diskussjoni,

ċertament ma riedx jeżenta l-"frames", u qalu espressament, kif jidher mill-kliem li mis-suċċinta diskussjoni parlamentari ntużaw minn xi membri u mill-istess Onorevoli Ministru li ppropona l-liġi, u li appuntu semma li ma riedx jeżenta "frame" tad-deheb u ta' ċerta kwalità jew ġeneru ta' ċelluloide li huwa sejjaħ li huma lussu. Jingħad ukoll li fil-kliem "Optical glasses" jidħlu indubbjament tant il-lentijiet li jservu biex jikkorreġu r-refrazzjonijiet u li huma l-veri u proprji lentijiet, kemm kwalunkwe ħġieġ ieħor xjentifikament preparat sabiex jipproteġi l-għajn mir-raġġi li jkunu dannużi għall-għajn. Dawn l-aħħar ħġieġijiet, għalkemm teknikament mhumiex lentijiet fil-veru sens tal-kelma, eppure, bħala li ma humiex ħġieġ komuni, l-għaliex preparati xjentifikament, kummerċjalment huma klassifikati bħala lentijiet, kif jista' jidher mill-"catalogue" eżibit;

Illi dak li ġiebet il-kontestazzjoni odjerna hija l-inserzjoni fil-parentesi tal-kliem "lenses unmounted", u bil-Malti "lentijiet mhux immuntati", wara l-kliem li ma humiex fil-parentesi "optical glasses" u "ħġieġ għan-nuċċalijiet ecc.", apparti l-fatt li l-"Et cetera" wara l-aħħar frażi hija sintomatika ħafna jekk bniedem iħares lejha sottilment, l-għaliex tista' timporta l-"ejusdem genera", b'mod li f'dik l-espressjoni jiġu mdaħħla l-ħġieġiet l-oħra kollha affini; u ċertament il-ħġieġ preparat u trattat xjentifikament huwa affini għall-ħġieġ li huwa lenti u li jintuża għal nuċċalijiet, apparti l-ħġieġ "plano", li għalkemm mhux lenti, f'ħafna każi, u mhux inkommunement, jiġi preskritt l-għaliex waħda mill-għajnejn tkun sana u l-oħra tkun tirrikjedi ħġieġ li jikkorreġi l-vista, jew aħjar ir-refrazzjonijiet, u kien ikun assurd li f'dan il-każ il-leġislatur ried li ċ-ċittadini jkunu trattati diversament l-għaliex waħda mill-għajnejn tagħhom tkun sana;

Il-kontestazzjoni ta'-konvenut tidher li timporta li l-kliem fil-parentesi jiċċirkoskrivi s-sens tal-kliem barra l-parentesi, dak li huwa, fil-ħsieb tal-Qorti, mhux loġikament korrett. Infatti, x'kellu bżonn il-leġislatur juża terminu ġeneriku estensiv u komprensiv sabiex imbagħad jillimitah, jiċċirkoskrivih u jippartikolareġġjah? Kieku ried li biss il-lentijiet proprji jkunu eżentati, u mhux anki l-ħġieġ ottiku xjentifikament preparat biex jipproteġi anki l-għajn sana, kien jippartikola-

reġġjah mill-ewwel bil-kliem "lentijiet jew lentijiet tal-vista", jew jużа espressjoni partikolari identifikativa oħra, u mhux terminu ġeneriku komprensiv u mbagħad jillimitah. Fors huwa aktar minnu li peress li ma riedx jerġa' fil-parentesi juża l-kelma "glasses" ħalli juri li huwa ma riedx li jkun eżentat minn dazju l-ħġieġ ottiku bil-"frame", jew aħjar li ried biss eżentat il-ħġieġ ottiku bla "frame", skond ma nsista fid-dibattiment parlamentari, il-Ministru proponenti uża f'lok il-kelma "glasses" il-kelma "lenses" kif volgarment tiġi indifferentement użata għall-ħġieġ tan-nuċċalijiet. Del resto, fl-Ingliż il-kelma "glass" tintuża indifferentement biex tissinjifika "an optical glass, a lens, a spy glass" (ara Webster's International Dictionary, taħt il-kelma "glass", numru 3, ittra [illegible]);

L[illegible]it fil-ħajja ta' ku[illegible] l-okulisti ġie li or[illegible]ijiet ħġieġijiet ottiċ[illegible] humiex tekni-ka[illegible] -- dak li juri li l-iskop [illegible]m jiġġustifika l-ti[illegible];

L[illegible] dina l-Qorti huwa aktar minnu u skond il-'[illegible]satur li m[illegible]ta fil-parentesi uża l-kelma "lenses" [illegible] imsemmi ma adoperahiex biex jiċċir-kosk[illegible] terminu ġeneriku "optical glasses", iżda wżaha volgarment f'lok il-kelma "glasses", sabiex juri li l-"optical glasses" ikunu eżentati jekk u fil-każ biss li jkunu "unmounted";

Illi kwindi l-partita "de quo" kienet eżenti mid-dazju, għaliex kienet tidħol taħt l-iskeda tlieta tal-liġi ta' l-"item" li semma;

Rat in-nota ta' l-appell tal-konvenut nomine, u rat il-petizzjoni tiegħu fejn talab li s-sentenza fuq imsemmija tiġi kwantu għall-meritu revokata, billi tiddikjara li l-merkanzija msemmija fiċ-ċitazzjoni hija suġġetta għad-dazju, u għalhekk tirrespinġi tant l-ewwel kemm it-tieni talba ta' l-attur appellat, u kwantu għall-kap ta' l-ispejjeż tikkonferma l-istess sentenza in kwantu ordnat lill-attur iħallas l-ispejjeż tiegħu, u tirrevokaha in kwantu ordnat lill-appellant iħallas l-ispejjeż tiegħu u d-dritt tar-reġistru, u konsegwentement jiġi minflok deċiż li l-ispejjeż kollha, kompriżi dawk ta' din l-istanza, jiġu mħallsin mill-attur;

Omissis,

Ikkunsidrat;

Illi qabel xejn għandu jingħad li fit-Tielet Skeda ta' l-Ordinanza tad-Dazji (Kap. 152), kif emendata bl-Att nru. XXXVII ta' l-1948, fit-test Ingliż jingħad li huma eżenti mid-dazju "optical glasses" (lenses unmounted)", mentri fit-test Malti jingħad "ħġieġ għan-nuċċalijiet, ecc." (lentijiet mhux immuntati)". Dik l-"eċċetera" fit-test Malti ma tinsabx fit-test Ingliż; u billi fil-konflitt taż-żewġ testi għandu jipprevali dak ta' l-aħħar (sez. 33. The Malta Constitution Letters Patent, 1947), dik iż-żieda ta' "ecc." fit-test Malti għandha titqies bħala ineżistenti;

Ikkunsidrat;

Illi l-appellant nomine qiegħed jibbaża l-appell tiegħu fuq il-pretensjoni li l-ħġieġ in kwistjoni mhumiex "lenses" kif rikjest mil-liġi biex ikunu eżentati mill-ħlas tad-dazju. Mill-provi li ġew imressqin jirriżulta li lanqas il-ħġieġ huma speċjali, u mhux ordinarji, u li huma manifatturati xjentifikament. Mid-dokumenti eżibiti fil-fol 4 u 20 tal-proċess jirriżulta wkoll li fis-suq Ingliż dawk il-ħġieġ huma klassifikati bħala "lenses", u hekk ukoll huma desinjati fis-suq ta' Malta skond ix-xhieda mhux kontradetta ta' l-appellat (fol. 16). Għalkemm il-Professur Sir Luigi Preziosi xehed (fol. 32), li dawk il-ħġieġ mhumiex "lenses" fis-sens xjentifiku tal-kelma, kellu jirrikonoxxi li huma ħġieġ speċjali u manufatturati xjentifikament; u l-Qorti jidhrilha li għad-definizzjoni tal-preżenti vertenza huwa iżjed importanti kif il-merkanzija hija magħrufa tant fil-pjazza esportatriċi kemm f'dik importatriċi, meta, bħal f'dan il-każ, jidher li dik it-tagħrifa u l-klassifikazzjoni huma ġenwini, mid-distinzjoni sottili li għaliha seta' wasal bniedem għaref fix-xjenza bħal ma indubbjament hu l-Professur Preziosi;

Għar-raġunijiet fuq miġjuba, u għal dawk ta' l-Ewwel Qorti sa fejn kompatibili;

Tirrespinġi l-appell u tikkonferma s-sentenza mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tal-Maestà tar-Re fid-9 ta' April 1949; u minħabba ċ-ċirkustanzi tal-każ tordna li anki l-ispejjeż ta' dan l-appell jibqgħu mingħajr taxxa, iżda d-dritt tar-reġistru jitħallas mill-appellant nomine.